

SVOBODA A NÁSILÍ

2016

Přátelé, posluchači, návštěvníci,

již podesáté vás vítám na zcela ojedinele akci, Evropském festivalu filozofie. Festivalu, který si přes svou specifičnost každým rokem a k naší radosti získává stále více příznivců.

Již podesáté nabízíme na festivalové půdě příležitost k setkání lidí, kterým není lhostejné, co se děje kolem nás. Mottem letošního ročníku je „Svoboda a násilí“, téma, které má dnes velkou aktuálnost.

Svoboda představuje pro lidské bytosti fenomén tak zásadní, že pro něj byly v dějinách ochotny mnohokrát obětovat krev i slzy, ba dokonce vlastní životy.

Násilí představuje velmi složitý jev, zahrnující širokou škálu projevů a etiologických příčin, takže jeho jednotná a ucelená definice neexistuje.

V rámci zaměření festivalu na téma „Svoboda a násilí“ chceme z různých hledisek (historického, filozofického, psychologického, religionistického atd.) reflektovat současné dění: migraci ve vztahu k většinové společnosti, identitu Evropy (na čem je založena a co jí škodí), svobodu a násilí v různých náboženských systémech, zejména islámu, násilí ve výchově atd. Smyslem festivalu je nabídnout především laické veřejnosti odbornou reflexi problémů dnešního světa a života, jak na věci nahlížet, čeho se obávat či neobávat.

Festival bude obsahově navazovat na předchozích devět ročníků. Hlavní náplní budou tematické programové bloky, doplněné doprovodným kulturním programem.

EFF dosáhl svého desátého pokračování díky finanční podpoře Města Velké Meziříčí, které je generálním partnerem festivalu. Akci finančně podporuje také Kraj Vysočina. Prestižní pro festival je podpora Akademie věd ČR. Odbornou garanci festivalu od prvního ročníku poskytuje Filosofický ústav AV ČR a Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně. Organizačně festival zabezpečuje Jupiter club s programovým výborem festivalu. Všem bych chtěl za spolupráci velmi poděkovat.

Užitečné a příjemné festivalové dny přeje

Mgr. Milan Dufek,
ředitel festivalu

Milí účastníci festivalu filozofie, vážení hosté našeho města,

vítám vás opět po roce na jubilejním, desátém ročníku Evropského festivalu filozofie. Tentokrát pořadatelé zvolili mimořádné nálehavé téma. Svoboda a násilí, ať už v symbióze, či v protikladu.

Je pro získání svobody nutné násilí? A je možné udržet svobodu bez použití násilí? Je možné, aby svoboda a pokoj, mír, existovaly v jednom čase a na jednom místě? To jsou otázky, které si kladu nejen já, ale troufám si říct, že všichni, kdo se alespoň trochu zajímají a dění kolem sebe.

Je masová migrace hrozbou nebo příležitostí? Naslouchají evropské elity svým voličům? Vysmívají se tyto elity (právem) vyděšeným lidem nebo je v horším případě i kriminalizují?

Je vůbec možné vybudovat nábožensky neutrální společnost? Lze evropské křesťanství vymástit z veřejného prostoru? Kdo pak zaplní uvolněné místo?

Desátý ročník festivalu filosofie mi, doufám, na mé otázky odpoví. Stejně jako jsme získali odpovědi na otázky ročníků předchozích.

Velké Meziříčí přijalo festival filosofie před deseti lety za svůj. Bylo pro nás užitečné a fascinující sledovat, jak se témata během jednotlivých ročníků měnila. Začínali jsme velkými vševesmírnými okruhy a postupně, jak se svět v posledních letech měnil na stále neklidnější a nebezpečnější místo, se témata stávala konkrétnějšími a jaksí i emocionálnějšími.

Dnes máme před sebou ne otázky smyslu života či abstraktní pojmy, ale to, co se dotýká naší samotné existence. Násilí, svoboda.

Ať je pro nás festival, jak je jeho zvykem, užitečný.

**Ing. Radovan Neced,
starosta Velkého Meziříčí**

DOPROVODNÝ PROGRAM FESTIVALU

2. 6. 18.00	Floristická show PROTIKLADY	Slávek Rabušic, Denisa Maloňová	JC
3. 6. 21.00	Filmová představení	Radim Svoboda	JC
4. 6. 18.00	Násilím ke svobodě a k novému duchu kapitalismu (Umělecké avantgardy 20. století)	Noemi Smolik	Z
	Vernisáž výstavy Věčné léto 1914	Marek Číhal	Z
20.15	Muzikál Johanka z Arku	Harmonie	Z
5. 6. 10.00	Vernisáž fotovýstavy Prchavá setkání Hudební doprovod skupina Stetson	Antonín Havlát František Říha Antonín Říha Petr Štola	JC
14.30	Dětské divadlo pohádka O pejskovi a kočičce	Divadelní spol. Julie Jurištové	Z
20.00	Divadelní představení ROMEO A JULIE	Horácké divadlo Jihlava	Z
6. 6. 19.30	Koncert Wallingerovo kvarteto	Concentus Moraviae	Z
7. 6. 20.00	Zábavná beseda On má jinou	Kateřina Tomanová Jaroslav Beneš	JC
8. 6. 20.00	Divadelní představení Světská pokušení Pána z Heideggeru aneb Kdo byl Hitlerův otec?	Divadelní společnost FF Brno	JC
9. 6. 20.00	Koncert Pěvecký sbor Gymnázium Velké Meziříčí		JC
10. 6. 20.30	Koncert Wabi Daněk		Z
11. 6. 18.30	Slam Poetry	Lojza Kvádr Metoděj Constantine Honza Dibitanzl	JC
20.30	Divadelní představení Jepe z Vršku	Sebraní ochotníci z okolí	JC
12. 6. 20.00	Koncert 25 let Geneze	Skupina Geneze	Z

HLAVNÍ PROGRAM FESTIVALU

3. 6. 17.00	ZAHÁJENÍ SVOBODA A NÁSILÍ	Petr Pithart Jaroslav Pánek	JC
4. 6. 15.00	SVOBODA A NÁBOŽENSTVÍ	Jaroslav Franc Mohamed Abbas	JC
5. 6. 15.00	SVOBODA A NÁSILÍ V HISTORICKÝCH CIVILIZACÍCH	Miroslav Bárta Milena Bartlová Jarmila Bednaříková	JC
6. 6. 17.00	KRIZE EVROPY	Tomáš Sedláček	JC
20.00	Věda a svoboda	Petr Hadrava Alena Hadravová	JC
7. 6. 15.30	Luteránské gymnázium	Marie Ripperová	JC
17.00	IDEE EVROPY	Petr Hlaváček Karel Efraim Sidon Jan Podstatzky- Lichtenstein	JC
8. 6. 17.00	SVOBODA, DETERMINISMUS A ODPOVĚDNOST	Petr Dvořák Josef Krob David Černý Adam Doležal Tomáš Marvan	JC
9. 6. 17.00	SVOBODA PROJEVU A POLITICKÁ KOREKTNOST	Roman Joch Stefan Segi Ondřej Lánský	JC
10. 6. 17.00	GLOBÁLNÍ KONFLIKTY	Marek Hrubec Martin Brabec	JC
12. 6. 10.15	Přednáška: Černošské spirituály – tajný jazyk Podzemní železnice	Petr Peňáz	HD

JC - místo konání Jupiter club

Z - místo konání Zámek Velké Meziříčí

ČT | 2. 6. | JUPITER CLUB | VELKÝ SÁL | 18.00

Floristická show

PROTIKLADY

PŘEDPROGRAM:
TRADIČNÍ
KVĚTINY
PŘED ZAČÁTKEM
FESTIVALU

Slávek Rabušic

Profesionální florista, zabývající se kompletním květinovým servisem pro firmy, realizuje květinové výstavy na hradech a zámcích, vede vlastní floristické kurzy.

Denisa Maloňová

Profesionální floristka, zaměřuje se na svatební floristiku a dekorace interiérů. Je majitelkou firmy DEKOflora v Rosicích u Brna.

ZAHÁJENÍ

10. ročníku
Evropského
festivalu
filozofie
2016

VYSTOUPÍ

Ing. Radovan Necid
starosta, Město Velké Meziříčí

Mgr. Milan Dufek
ředitel festivalu

Ing. Vladimír Novotný
náměstek hejtmana, Kraj Vysočina

PhDr. Ondřej Ševeček, PhD.
ředitel Filosofického ústavu AV ČR

prof. PhDr. Josef Krob, CSC.
Filozofická fakulta MU v Brně

Program:

Taneční orchestr Základní umělecké školy
pod vedením Josefa Vaňhary

PÁ 3. 6.

HLAVNÍ PROGRAM

17.00

VELKÝ SÁL
JUPITER CLUB

SVOBODA A NÁSILÍ

Téma: Evropská migrační krize a její historické kořeny

Omezené možnosti poznání současné situace: informační válka, propaganda, ikony a stereotypy; politická korektnost; nedostupnost primárních pramenů. Geopolitické a geoekonomické aspekty migračních pohybů. Proměny Evropy na počátku 21. století: strukturální krize Evropské unie, merkiavelismus, eroze hierarchického pojetí EU. Evropské, „evropské“ a národní zájmy. Evropská civilizační identita, její základ a dualitní povaha. Vztah k migraci: očekávání, míra přizpůsobivosti; Willkommenskultur-Wirklichkeitskultur; právo, konfliktní potenciál. Odpovědnost: demografická exploze a evropská absorpční schopnost. Migrační krize jako hrozba a jako pozitivní podnět.

doc. Petr Pithart, dr. h. c.

Český politik, bývalý předseda české vlády

prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc., dr.h.c.

Emeritní profesor historie na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, vedoucí vědecký pracovník Historického ústavu Akademie věd ČR a ředitel Českého historického ústavu v Římě; vedoucí redaktor Českého časopisu historického a dalších periodik.

Působil jako prorektor Univerzity Karlovy pro zahraniční styky (1997-2000), ředitel Historického ústavu Akademie věd ČR (1998-2005), místopředseda Akademie věd ČR (2005-2013), předseda Sdružení historiků ČR (1996-2002), předseda Českého národního komitétu historiků (2002-2010).

Zabývá se dějinami raného novověku, dějinami novodobé historiografie a civilizačními problémy. Je autorem 20 knih a asi 500 studií publikovaných v mnoha zemích Evropy, Ameriky, Asie a Austrálie.

DOPROVODNÝ PROGRAM

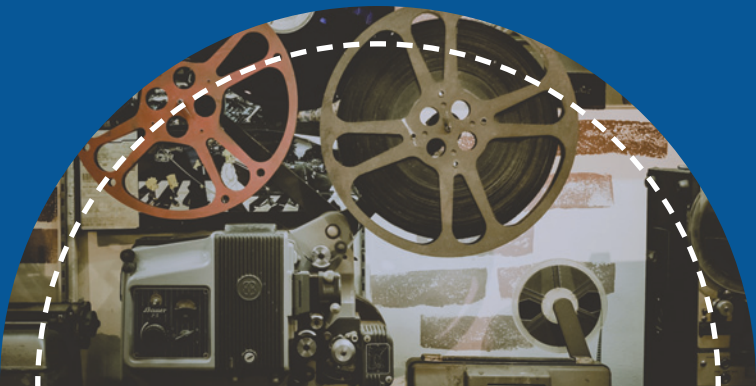
JUPITER CLUB | KINOSÁL | 21.00

FILMOVÁ PŘEDSTAVENÍ RADIMA SVOBODY

Výběr z krátkých studentských filmů Radima Svobody, jenž studuje pátým rokem režii a scenáristiku na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Ve svých snímcích se snaží dotýkat nejen témat svobody a násilí, ale i manipulace a moci

Radim Svoboda

2003–2011: Gymnázium Velké Meziříčí, 2005 – současnost: Loutkoherecký soubor při Jupiter klubu Velké Meziříčí, 2007 – současnost: Autorské Invenční Divadlo Studentů při Jupiter klubu Velké Meziříčí (A.I.D.S.), 2011–2014: Bakalářské studium, Audiovizuální tvorba – Režie a scenáristika, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2014 – současnost: Navazující magisterské studium, Audiovizuální tvorba – Režie a scenáristika, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2014 – současnost: Spolupráce s Českou televizí jako scenárista televizních pořadů

SO 4. 6.

HLAVNÍ PROGRAM

15.00

KINOSÁL

JUPITER CLUB

SVOBODA A NÁBOŽENSTVÍ

Téma: Kořeny evropské kultury: zápas o spravedlivé uspořádání svobodného světa

Tradičně chápeme evropskou kulturu jako výsledek tří základních kořenů symbolizovaných třemi městy: Atény, Řím a Jeruzalém, tedy řecké myšlení, římské právo a biblické zjevení. V důsledku toho jsou evropské dějiny neustálým pokusem o uspořádání společnosti, která je schopna paradoxu: spravedlivé uspořádání se zachovanou svobodou člověka. Křesťanství se dlouhodobě účastnilo procesu formování evropské kultury. Evropská společnost intenzivně tíhne k sekularizaci a oddělení náboženství od veřejných věcí, přesto se opět ukazuje aktuální debata nad svobodou jedince ve vztahu k jeho náboženskému vyznání. Interpretacním klíčem k porozumění současné diskuze je teologický pojem osoby, která jediná je schopna skutečného paradoxu. Je možné zachovat náboženskou víru a být nebo se stát Evropanem? Je možné soužití mnoha kultur a náboženství v jedné společnosti?

Jaroslav Franc, Th.D.

Vystudoval katolickou teologii a religionistiku. Disertační práci obhájil na téma život a dílo teologa a orientalisty Aloise Musila. Věnuje se studiu spirituality křesťanského Východu, mezináboženským vztahům a také spiritualitě moderního člověka. Působí jako odborný asistent na Katedře pastorální a spirituální teologie CMTF UP v Olomouci a na Institutu interkulturního, mezináboženského a ekumenického výzkumu a dialogu tamtéž.

Téma: Evropa, migrace a identita (identity)

Je to pravda, že evropská identita byla ostrovem dobře střeženým z vnějších vlivů? Řecká identita a (Black Athéna, Martin Bernal) Black Athena: The Afroasiatic Roots of Classical Civilization... vliv starších civilizací Mezopotámie a Egypta na řecké civilizace. Křesťanská identita a východní zrod bible a evangelia. Emigrace evropská a emigrace zpátky. Vliv muslimů a islámu na evropské myšlení, zákony, věda, víra, identity - Ibn Rushd, Avisina, překlad staré řecké filosofie. Andalusie, Sicílie, Balkán.

Mohamed Abbas

Zakládal první islámskou organizaci, v roce 1991 všeobecný svaz muslimských studentů, podílel se na nadaci pro zřízení islámského centra, muslimské unie. Byl zakladatelem internetové stránky, muslimských listů, nyní předseda muslimské unie.

ZÁMEK | 18.00

NÁSILÍM KE SVOBODĚ A K NOVÉMU DRUHU KAPITALISMU

(Umělecké avantgardy 20. století)

Umělecké avantgardy jsou považovány za hnutí emancipační. Přehlížen je potenciál násilí a destrukce, vlastní jak hnutí dada a futurismu a také US-americkému abstraktnímu expresionismu, který dal podnět k vídeňskému aktivnímu. Na dada se odvolává Gay Debor, otec francouzského situacismu, s jehož manifesty šli studenti 1968 v Paříži na barikády. Jejich volání po svobodě, individualismu, fantazii a kreativitě, jež převzali z umělecké avantgardy v 70. letech, považují Luc Boltanski a Eve Chiapelo v jejich knize „Nový duch kapitalismu“ za předzvěst dnes svět ovládajícího hospodářského neoliberalismu a označují umělecké proudy 70. let za spoluzodpovědné za tento vývoj.

Dr. Noemi Smolik

Kritička publikující na Kunstforum, Artforum, v listech Kunstzeitung, Parkett, Frankfurter Allgemeine Zeitung a Mladá fronta dnes, působí též jako profesorka dějin umění. Od června 2011 působí jako umělecký garant v Galerii Středočeského kraje GASK v Kutné hoře.

ZÁMEK | VÝSTAVNÍ SÍŇ | 18.00

VĚČNÉ LÉTO 1914

Vernisáž výstavy obrazů Marka Číhala. Výstava je přístupná do 3. července.

Marek Číhal

se narodil v roce 1986. V současné době žije a pracuje v Berlíně a v Praze. Od roku 2010 je členem mezinárodní umělecké skupiny International Bongo Bongo Brigade, jejíž členové žijí především v Berlíně a v Londýně.

ZÁMEK | NÁDVOŘÍ | 20.15

MUZIKÁL JOHANKA Z ARKU

hudební uskupení Harmonie

vstupné 80 Kč, 30 Kč

NE 5. 6.

HLAVNÍ PROGRAM

15.00

KINOSÁL

JUPITER CLUB

SVOBODA A NÁSILÍ V HISTORICKÝCH CIVILIZACÍCH

Téma - Svoboda a násilí v historických civilizacích

Příspěvek se bude zabývat tím, proč se lidé uchylují k násilí a proč je v dějinách všudypřítomné. Na základě několika příkladů z historie bude ukázáno, že náš pohled na násilí může být ovlivněn historickou zkušeností i specifickým soudobým kontextem.

prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr.

Český egyptolog a archeolog. Od roku 2013 je ředitelem Českého egyptologického ústavu. Vystudoval egyptologii a pravěkou a raně středověkou archeologii na Univerzitě Karlově v Praze. Po studiu egyptologie v Hamburku v roce 1997 obhájil doktorát a v roce 2009 byl jmenován profesorem.

Zabývá se vývojem starověkých civilizací, vztahem člověka a přírodního prostředí a dlouhodobě též vývojem komplexních společností. Je vedoucím projektu Českého egyptologického ústavu pro archeologické a environmentální výzkumy v Egyptě a Súdánu. Jeho hlavním badatelským zájmem je období stavitelů pyramid za Staré říše. V Egyptě působí již od roku 1991, v letech 2002–2003 vedl první detailní satelitní mapování pyramidových polí. Od r. 2011 je držitelem koncese pro výzkum pyramidového pole v Abúsíru.

V minulosti vyučoval na vysokých školách v Berlíně a na University of Pennsylvania. V roce 2014 mu byl udělen W. K. Simpsonchair na Americké Univerzitě v Káhiře. Získal řadu ocenění – například od švýcarské Nadace SchiffGiorgini, Amerického Albrightova ústavu v Jeruzalémě, stipendium Fulbrightovy komise, cenu rektora UK nebo cenu Bedřicha Hrozného.

Téma - Máme se stydět za husitství?

Husitská reformace a revoluce patří ke klíčovým momentům české historické paměti. Z dnešního hlediska se ale zdá, jakoby šlo jen o vraždění, barbarské ničení a náboženský fanatismus. Pokusíme se nejdříve ukázat ideový kontext husitského válečnictví a poté předvést, že právě z dnešního hlediska přineslo husitství také výjimečnou hodnotu svobody a vzájemného uznání zneprátených stran.

prof. PhDr. Milena Bartlová, CSc.

Vystudovala dějiny umění a působila v Národní galerii v Praze. Od 1997 přednáší na vysokých školách, 2005 jmenována profesorkou Masarykovy univerzity v Brně. V roce 2008 pobývala na stipendiu ve Wissenschaftskolleg v Berlíně, 2009-10 přednášela na Humboldtově univerzitě. Nyní působí jako profesorka

dějin umění na UMPRUM v Praze. Zabývá se dějinami umění a kultury středověku, metodologií a dějinami oboru a muzeologií, píše i uměleckou kritiku a kulturní publicistiku. Naposledy vydala knihu *Pravda zvítězila: výtvarné umění a husitství 1380-1490*.

Téma - „Homo migrans“

Půjde o představení migrací jako jednoho z nejčastějších historických procesů, připomínku civilizací, které vytvořili „migranti“, nejčastější příčiny, vedoucí ke stěhování velkých lidských skupin, náhledy na migranty v minulosti, jejich akulturaci a destruktivní i konstruktivní výsledky migrací.

doc. PhDr. Jarmila Bednaříková, CSc.

Česká historička zabývající se dějinami pozdní antiky a raného středověku, působící na Ústavu klasických studií Filosofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Publikovala množství knih a odborných studií, ve kterých se zabývala např. problematikou stěhování národů, historií Hunů, germánskými státy a sociálními problémy pozdně Římské říše. Jarmila Bednaříková vystudovala historii, archeologii a klasickou filologii na Filosofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Na Filosofické fakultě Masarykovy univerzity také přednáší starověké dějiny. K 1. dubnu 2007 byla jmenována docentkou v oboru historie - obecné dějiny.

DOPROVODNÝ PROGRAM

JUPITER CLUB | VÝSTAVNÍ SÍŇ | 10.00

PRCHAVÁ SETKÁNÍ

vernisáž výstavy fotografií přírody

Antonín Havlát, František Říha,
Antonín Říha, Petr Štola

ZÁMEK | NÁDVOŘÍ | 14.30

O PEJSKOVI A KOČIČCE

Divadelní pohádka.

ZÁMEK | NÁDVOŘÍ | 20.00

ROMEO A JULIE

Divadelní představení, Horácké divadlo Jihlava.

V případě nepříznivého představení bude představení ve velkém sále Jupiter clubu.

PO 6. 6.

HLAVNÍ PROGRAM

17.00

VELKÝ SÁL

JUPITER CLUB

KRIZE EVROPY

Téma - Krizí k Evropě ryzí

Tomáš Sedláček vnáší do mnohým uzavřeného oboru lidskou stránku. Spojuje ho s teologií, filozofií i uměním. Tvrdí, že společnost se může rozvíjet, i když neroste ekonomika. Přehnaná evropská touha po rostoucím hrubém domácím produktu (HDP) může být podle něj zapříčiněna i agresivními dějinami. A přestože obě poslední krize mají prapůvod v Americe, hystericky na ně reagovala právě Evropa.

PhDr. Tomáš Sedláček

Český ekonom a vysokoškolský pedagog. V minulosti byl poradcem prezidenta Václava Havla a ministra financí.

JUPITER CLUB | VELKÝ SÁL | 20.00

VĚDA A SVOBODA

Pravý filosof musí mít svobodnou mysl...

Příběh první: Galileo Galilei a Johannes Kepler

Galileo Galilei a Johannes Kepler jsou příkladem raně novověkých vědců, kteří položili základy moderní astronomie a fyziky, a tím i rozvoje techniky v následujících staletích. Při své práci však museli řešit nejen odborné problémy, ale také překonávat společenské překážky omezující vědecké poznání z ideologických a mocenských důvodů. Studium vlastních spisů těchto autorů nám odkrývá obtíže vzniku jejich průkopnické práce a zároveň ukazuje na potřebu tvůrčí svobody i v dnešní společnosti.

Příběh druhý: Astronom a Husův přítel Křišťan z Prachatic

V prvním století existence pražské univerzity na ní působil mistr Křišťan z Prachatic, starší přítel mistra Jana Husa, autor didakticky skvěle podaných traktátů o stavbě a užití astronomického přístroje astrolábu. Pro své kvality dílo vyšlo roku 1477 v italské Perugii tiskem jako vůbec první pojednání o astrolábu na světě, a to ve velké konkurenci desítek dalších textů o tomto přístroji s

antickými kořeny. Vydáno bylo ovšem pod cizím jménem, protože autor z kacířských husitských Čech byl pro ostatní Evropu nežádoucí osobností. V přednášce budou shrnuty mj. důkazy o Křišťanově autorství obou spisů, známé teprve několik let.

doc. RNDr. Petr Hadrava, DrSc.

Astronomický ústav AV ČR, v.v.i.; teoretický fyzik, zabývá se stelární a relativistickou astrofyzikou a dějinami astronomie.

Vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v Praze (1974) a astrofyziku v Astronomickém ústavu (AsÚ) Akademie věd, kde se zabýval spektrem dvojhvězd, pozorovanými největším českým dalekohledem v Ondřejově, a nyní pracuje v pražské části AsÚ. Absolvoval řadu studijních a pracovních zahraničních pobytů, mimo jiné i v evropské jižní observatoři v Chile. Působí též na MFF UK, kde se habilitoval, jako hostující profesor učil pět let na univerzitě v Trondheimu v Norsku, přednáší na mezinárodních letních školách a astrofyzikálních konferencích.

PhDr. Alena Hadravová, CSc.

Kabinet dějin vědy ÚSD AV ČR, v.v.i.; klasická filoložka a medievalistka, editorka dosud nevydaných středověkých latinských rukopisů.

Velkomeziříčská rodačka a absolventka Gymnázia ve Velkém Meziříčí (1976) vystudovala Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity a v Praze pak pokračovala dalším studiem v oboru středověká latina a řečtina. Od roku 1981 pracuje v Akademii věd ČR (Kabinet pro studia řecká, římská a latinská, Kabinet dějin vědy). Pobývala na krátkodobých studijních cestách v knihovnách a na pracovištích v zahraničí (Poitiers, Krakov, Paříž, Vídeň, Londýn, Řím) a o výsledcích práce pravidelně přednáší s Petrem Hadravou na zahraničních konferencích (Oxford, Mnichov, Manchester, Pisa, Benátky), z nichž některé spoluorganizovala (mezinárodní tychonovské sympóziium v Praze 2001, sympóziium k dějinám antické a středověké astronomie v Athénách 2013). Je autorkou nebo spoluautorkou šestnácti monografií a více než sto dvaceti dalších odborných publikací.

DOPROVODNÝ PROGRAM

ZÁMEK | JÍDELNA | 19.30

WALLINGEROVO KVARTETO

Concentus Moraviae

Pavel Wallinger / 1. housle, Jan Vašta / 2. housle, Miroslav Kovář / viola, Jan Škrdlík / violoncello

Program:

František Xaver Richter: Smyčcový kvartet č. 1 C dur op. 5/1

Ivana Loudová: Hukvaldská suita pro smyčcové kvarteto (věnováno památce Leoše Janáčka, 1974)

Ludwig van Beethoven: Smyčcový kvartet č. 9 C dur op. 59/3

Na zámku ve Velkém Meziříčí zazní skladby tří století: F. X. Richter v 18. století zkomponoval historicky první smyčcový kvartet; 19. století dokumentuje třetí z Ruských kvartetů, jímž Beethoven pohoršil oddané vídeňské publikum; 20. století je zastoupeno dílem Ivany Loudové, která zpracovala svůj zážitek z Janáčkových rodných Hukvald v půvabné kvartetní skladbě.

www.concentus-moraviae.cz

www.facebook.com/concentusmoraviae

ÚT 7. 6.

HLAVNÍ PROGRAM

15.30

KONCERTNÍ SÁL

JUPITER CLUB

LUTERÁNSKÉ GYMNÁZIUM

PhDr. Marie Ripperová

JUPITER CLUB | VELKÝ SÁL | 17.00

IDEE EVROPY

Téma - Západ, nebo Východ? České reflexe Evropy

Retrospektiva českého přemýšlení o Evropě a západο-východní dichotomii se zvláštním zřetelem k období 1918–1948 (od TGM po Gottwalda), a to na základě stejnojmenné knihy, která vyjde na podzim 2016 v nakl. Academia.

doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D.

Historik, filosof a editor. V letech 1992–1997 studoval historii a filosofii na FF UK a Universität Bern, mj. působil v Historickém ústavu AV ČR (2000–2001) a v Centru pro dějiny a kulturu střední a východní Evropy v Lipsku (2001–2007). V roce 2008 založil Collegium Europaeum, společné badatelské pracoviště FF UK a Filosofického ústavu AV ČR, které vede jako koordinátor, roku 2015 byl na Univerzitě Karlově jmenován docentem v oboru české dějiny. Zabývá se náboženskými a kulturními dějinami středověku a raného novověku s přesahy do současnosti, též problematikou národního mesianismu a evropské identity.

Výběr z publikací: P. Hlaváček – M. Fesenko, (Ne)šťastná Ukrajina. Osobnosti Ukrajinské svobodné univerzity v Praze 1921–1945 (2015); J. P. Arnason – P. Hlaváček – S. Troebst et al., Mitteleuropa? Zwischen Realität, Chimäre und Konzept (2015); P. Hlaváček, Čtrnáct svatých Pomocníků. K pozdně středověké spiritualitě elit a její christocentrické dimenzi (2014); P. Hlaváček, Evropa!!? Fragmenty českého přemýšlení o Evropě 1918–1989 (2014); P. Hlaváček (ed.), České vize Evropy? Manuál k naší evropské debatě (2014); P. Hlaváček (ed.), Intelektuál ve veřejném prostoru. Vzdělanost, společnost, politika (2012); P. Hlaváček et al., (In)tolerance in European History (2011); P. Hlaváček, Die böhmischen Franziskanerimmaus gehenden Mittelalter. Studien zur Kirchen- und Kulturgeschichte Ostmitteleuropas (2011).

Téma - Metla lidstva, ukázka z ještě nevydaného románu Outsider

Poslední díl tetralogie Kde lišky dávají dobrou noc zastihuje svět, tedy i Evropu v době, kdy vojska NATO pod taktovkou falešného

mesiáše Ljubimova obsadila bez boje Izrael, podezíraný z únosu tajné zbraně, Raumschiffu, v němž byly uneseny i Ljubimova manželka a dcera. Ze strachu před eskalací antisemitismu se hlavní postava Moše Blumendorf, známý z předchozích děl, rozhodne s rodinou i milenkou vystěhovat do Austrálie mezi Aboriginy. Souběžně s tím se projevují příznaky hluboké amnézie u jeho milenkou Michaely, které se však týkají celého lidstva.

Karol Efraim Sidon

Vystudoval FAMU, obor dramaturgie a scénáristiky, spolupracoval na filmech Juraje Jakubiska, autor řady nábožensko-filozoficky zaměřených rozhlasových a divadelních her. V letech 1968-1969 redaktor Literárních listů, 1968-1970 vyšly autobiografické prózy Sen o mém otci, Sen o mně. V době normalizace vydával v samizdatu (Hry, Evangelium podle Josefa Flavia, Boží osten. Prodavač tisku a cigaret, dělník u Vodních zdrojů, topič. Signatář Charty 77. V letech 1984-1990 studoval v emigraci judaistiku v Heidelbergu a v letech 1990-1992 rabínský seminář v Jeruzalémě. Po návratu do ČR byl vrchním pražským a zemským rabínem.

Opožděně vyšly i reedice prvních dvou knih a prózy Boží osten a Brány mrazu. Postupně i tři knihy rozhovorů s Karlem Hviždálou. Roku 2014 začaly vycházet pod pseudonymem Chaim Cigan fantasy romány Altschulova metoda, Piano live, Puzzle a na příští rok je chystáno vydání závěrečného dílu Outsider, z něhož je ukázka.

Téma - Čech nebo Evropan?

Od starověkého Řecka do současnosti končily myšlenky o svobodě většinou násilím. Současné Evropě hrozí nacionalismus. Můj pohled na migraci.

Jan Podstatzky-Lichtenstein

Spolumajitel velkomeziříčského zámku. Pracoval pro Ottu Habsburského v době, kdy se utvářelo ES.

DOPROVODNÝ PROGRAM

JUPITER CLUB | KONCERTNÍ SÁL | 20.00

Zábavná beseda

ON MÁ JINOU

Beseda spisovatelky Kateřiny Tomanové s hercem Jaroslavem Benešem. Veselé vyprávění o mezilidských vztazích a autorské čtení za doprovodu písní.

ST 8. 6.

HLAVNÍ PROGRAM

17.00

VELKÝ SÁL

JUPITER CLUB

SVOBODA, DETERMINISMUS A ODPOVĚDNOST

Diskuse odborníků z FF MU a AV ČR (členové týmu projektu Svoboda a odpovědnost Strategie AV 21) o svobodě, determinismu a mravní a právní odpovědnosti za své jednání.

Moderuje:

Mgr. Petr Dvořák, PhD.

Odborník na scholastickou filozofii a současnou analytickou metafyziku, vedoucí Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení FLÚ AV ČR.

Diskutují:

PhDr. David Černý, Ph.D.

Věnuje se etice, bioetice, filosofii práva a personální ontologii. Vědecký pracovník Ústavu státu a práva AV ČR v. v. i.

JUDr. Adam Doležal, LL.M.

Právní teoretik zabývající se zejména otázkami medicínského práva, bioetiky a právní odpovědnosti Člen Kabinetu zdravotnického práva a bioetiky.

prof. PhDr. Josef Krob, CSc.

Profesor katedry filosofie FF MU, který stále pochybuje, zda opravdu dělá to, k čemu byl předurčen a zda vůbec byl k něčemu předurčen.

doc. Mgr. Tomáš Marvan, Ph.D.

Zástupce ředitele FLÚ AV ČR. Věnuje se empiricky informované filosofii mysli.

DOPROVODNÝ PROGRAM

JUPITER CLUB | MALÁ SCÉNA | 20.00

SVĚTSKÁ P KUŠENÍ PÁNA Z HEIDEGGERU ANEB KDO BYL HITLERŮV OTEC?

Divadelní společnost FF Brno

Skutečnost, že Martin Heidegger sympatizoval s nacismem a přitom se zamiloval do své studentky židovského původu, je možná zajímavější než jeho filosofie. Tento - ve svém celku fiktivní - příběh s beckettovskými prvky, který je hlavním motivem naší hry, klade otázky osobní viny a zodpovědnosti. Pokud vás ovšem napadne, že problém rasové a náboženské nesnášenlivosti se netýká jen druhé světové války, pak jste hru pochopili správně.

ČT 9. 6.

HLAVNÍ PROGRAM

17.00

VELKÝ SÁL

JUPITER CLUB

SVOBODA PROJEVU A POLITICKÁ KOREKTNOST

**Téma - Svoboda politického projevu a její
meze; politická korektnost coby sebevražda**

Svoboda politického projevu je zásadním lidským právem; jediným jejím legitimním omezením je zákaz toho politického projevu, který obhajuje, prosazuje či navádí k porušení svobod ostatních lidí. Politická korektnost je snahou omezovat politický projev, který je pro někoho nepřijemný, neboť kritizuje oblíbené a preferované (rasové, sexuální) menšiny. Vede k umlčení společenské konverzace o problémech, tedy je únikem před řešením problémů a tudíž ve svých důsledcích návodem na sebevraždu společnosti, která ji praktikuje.

MUDr. Roman Joch

Ředitel Občanského institutu, publicista a VŠ pedagog. Působil jako poradce senátora, ministra, premiéra, primátora a europoslance. Je autorem několika knih a řady esejů.

**Téma - Politická korektnost mezi novou
totalitou a rétorickou figurou**

Přednáška se bude zabývat kořeny pojmu politická korektnost a způsobem, jakým je v současnosti používán. Budou přitom využity prostředky moderní lingvistiky i literární teorie.

Mgr. Stefan Segi

Vystudoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy obory bohemistika a komparatistika. V současnosti působí na Ústavu pro českou literaturu Akademie věd ČR. Zabývá se cenzurou, populární kulturou a pamětí. Mimo jiné se jako autor podílel na oceňované monografii V obecném zájmu: Cenzura a sociální regulace literatury v moderní české kultuře 1749-2014.

Téma - Křehkost politické korektnosti: na hraně mezi slušností a zakrýváním skutečnosti

Z jakých eticko-filosofických pozic je možné zdůvodnit tzv. politickou korektnost? Jakým způsobem je možné argumentovat proti ní? O čem nás informuje fakt, že některé výroky, stanoviska či názory považuje společnost za nebezpečné a odmítá je akceptovat jako legitimní? Je politická korektnost projevem omezení svobody, anebo je jejím potvrzením ve formě jistého kolektivního jednání? A pokud ano, tak do jaké míry? Tyto a další otázky týkající se politické korektnosti v souvislosti s aktuálními tématy budou předmětem přednášky.

PhDr. Ondřej Lánský, PhD.

Ve své práci se soustředí na rozvíjení kritické teorie soudobé společnosti, sociální teorii a sociologické myšlení. Zaměřuje se ve svých textech na sociálně filosofické rozbory sdílených morálních systémů (např. spravedlnosti), sociologické analýzy proměn práce v pozdním/současném kapitalismu či na analýzy sociální struktury a teorie elit. Jeho výzkum se pohybuje v poli kritické teorie, postkolonialismu, sociální filosofie a sociální/sociologické teorie. V roce 2015 vydal monografii „Je třeba zavrhnout liberalismus? K jednomu problému modernity“. Působí na Filosofickém ústavu Akademie věd České republiky a přednáší na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a na Technické Univerzitě v Liberci.

DOPROVODNÝ PROGRAM

JUPITER CLUB | KONCERTNÍ SÁL | 20.00

KONCERT PĚVECKÉHO SBORU GYMNÁZIA VELKÉ MEZIŘÍČÍ

pod vedením Mgr. Markéty Prudíkové, Ph.D.

PÁ 10. 6.

HLAVNÍ PROGRAM

17.00

KINOSÁL

JUPITER CLUB

GLOBÁLNÍ KONFLIKTY

(Strategie AV 21)

Téma - Globální konflikty: autoritářství, hegemonie a válka

Přednáška se zaměří na možné vyostření současných globálních konfliktů ve třech podobách: planetární autoritářství, světová hegemonie a provázané makro-regionální konflikty až globální válka. Zaměří se přitom na současné projevy utváření prvků globálního státu a zároveň na paradoxní fragmentaci stávajícího politického a ekonomického řádu. Přitom bude akcentována pozornost na politickou spravedlnost, sociální spravedlnost a kulturní spravedlnost.

doc. PhDr. Marek Hrubec, PhD.

*Zabývá se současnou morální, sociální a politickou filosofií a globálními studii. Zaměřuje se především na významné výzvy společnosti v globálních interakcích, zejména na sociální, ekonomické a politické globální konflikty. Vede Oddělení morální a politické filosofie a Centrum globálních studií na Filosofickém ústavu AV ČR v Praze. Jeho hlavní knižní prací je: *Od zneuznání ke spravedlnosti: Kritická teorie globální společnosti a politiky* (2011). Z posledních publikací: *N. de Oliveira, M. Hrubec, E. Sobottka, and G. Saavedra (eds.), Justice and Recognition* (2015). Přednášel v mnoha zemích, nejen v EU a USA, ale také v Číně, Brazílii, Chile, Rusku, Indii, Indonésii či Novém Zélandu.*

Téma - Spory o sociální spravedlnost: všeobecný základní příjem

Ve své přednášce se autor zaměří na různé spory o sociální spravedlnost a na možné řešení problémů prostřednictvím tzv. všeobecného základního příjmu. Diskuse o tomto druhu příjmu je v posledních letech důležitým tématem jak v politické filosofii a ekonomii, tak i v občanské společnosti a politické praxi především ve Švýcarsku, Finsku či Německu a zatím jen málo v ČR. Pokud by byl základní příjem zaveden v adekvátní výši, občané by skutečně mohli mít naplněno jedno ze základních ústavních práv, právo na život, a také právo na důstojný život.

Mgr. Ing. Martin Brabec, PhD.

Politický a sociální filosof. Vystudoval sociologii na Univerzitě Karlově v Praze. Působí v Centru globálních studií Akademie věd České republiky a přednáší politickou filosofii na Technické univerzitě v Liberci. Zabývá se teoriemi sociální spravedlnosti, nepodmíněným základním příjmem a vztahem mezi kapitalismem, demokracií a liberalismem.

DOPROVODNÝ PROGRAM

ZÁMEK | NÁDVOŘÍ | 20.30

Koncert

WABI DANĚK

vstupné 250 Kč, na místě 300 Kč

SO 11. 6.

DOPROVODNÝ PROGRAM

JUPITER CLUB | KONCERTNÍ SÁL | 18.30

SLAM POETRY

Lojza Kvádr, Metoděj Constantine, Honza Dibitanzi

JUPITER CLUB | VELKÝ SÁL | 20.30

Divadelní představení

JEPPE Z VRŠKU

Tato hra byla napsána Ludvigem Holbergem již v roce 1722 a patří mezi jeho nejhranější kousky. Mezi stěžejní postavy příběhu patří obhroublý sedlák Jeppe, alkoholik, kterého bije žena Nille, a baron Nilus, který se je snaží napravit v rámci své kratochvíle.

NE 12. 6.

HLAVNÍ PROGRAM

10.15

HUSŮV DŮM

ČERNOŠSKÉ SPIRITUÁLY

tajný jazyk Podzemní železnice

„...Často jsem byl překvapen, že jsem na Severu nacházel lidi, kteří si mysleli, že otroci zpívají pro své potěšení. Jen těžko si je možné představit větší hloupost. Vždyť písně otroků znějí z hlubin jejich neštěstí. V jejich písních je slyšet nářek srdce, který vyvěrá jako slzy, které tečou po tváři člověka, který trpí. Alespoň to je moje zkušenost. Často jsem zpíval, abych vyjádřil svou bolest, ale téměř nikdy jsem nezpíval radostí. Plakat samou radostí a s radostí zpívat je nemožné v okovech otroka...“

Narrative of the Life of Frederick Douglass; by Frederick Douglass

Přednášku doplní spirituály v podání skupiny Kuspokon.

Mgr. Petr Peňáz M.A.

DOPROVODNÝ PROGRAM

ZÁMEK | NÁDVOŘÍ | 20.00

GENEZE

koncert k 25. výročí vzniku skupiny

V případě nepříznivého
bude koncert ve velkém
sále Jupiter clubu.

DĚKUJEME PARTNERŮM FESTIVALU

Generální partner

Město Velké Meziříčí

Odborný garant

Filosofický ústav Akademie věd České republiky, Praha
Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno

Organizační zajištění

Jupiter club, s. r. o. Velké Meziříčí

Partneři festivalu

Kraj Vysočina

Akademie věd České republiky

Centrum pro teoretická studia
při UK Praha a AV ČR, Praha

Strategie AV 21

Muzeum Velké Meziříčí

Rodina Podstatzkých-Lichtenstein

Muzeum Velké Meziříčí

Základní umělecká škola Velké Meziříčí

Hotelová škola Světlá

a Střední odborná škola řemesel Velké Meziříčí

Gymnázium Velké Meziříčí

XART s.r.o.

Mediální partneři

Velkomeziříčsko

Žďárský deník

Český rozhlas Region

